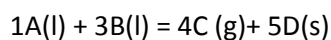

3 VZOROVÉ VARIANTY 2. PRŮBĚŽNÉHO TESTU Z FCHI (PÍŠE SE 10. TÝDEN SEMESTRU).**Varianta A**

1. Vypočítejte reakční teplo za konstantního tlaku při teplotě 700 K u reakce

K dispozici jsou následující data o slučovací entalpii a tepelných kapacitách:

Látka	$\Delta_{sluč} H^0 (298.15 \text{ K})$ kJ.mol^{-1}	C_{pm}^0 $\text{J.mol}^{-1}\text{K}^{-1}$
A (l)	-180	95
B (l)	-330	28,0
C(g)		110,0
C(l)	-50	190
D(s)	123	55

Písmena v závorkách označují skupenství. Hodnota molární výparné entalpie kapalné látky C je 60 kJ/mol.

[2040 kJ/mol]

2. Vypočítejte hodnotu molární entropie S_m látky A v plynném stavu při teplotě 450 K a tlaku 320 kPa, jestliže hodnota molární entropie kapalné látky A při teplotě 290 K a tlaku 101.325 kPa je 26 J/(mol.K). Teplota normálního bodu varu je 390 K a hodnota molární výparné enthalpie při této teplotě je 30 kJ/mol. Hodnoty molárních tepelných kapacit za konstantního tlaku C_{pm}^0 jsou nezávislé na teplotě: 35 J/(mol.K) u kapalné fáze a 28 J/(mol.K) u plynné fáze.

[107,7 J/(mol.K)]

3. Normální bod varu toluenu je 110,6°C, při teplotě 90°C je hodnota tlaku nasycených par toluenu 54,26 kPa. Jaká je hodnota molárního výparné enthalpie $\Delta_{vyp} H_m$ toluenu a hodnota tlaku nasycených par při 100°C? Předpokládejte ideální chování plynu, platnost Clausiovy-Clapeyronovy rovnice a teplotně nezávislou hodnotu kondenzačního tepla.

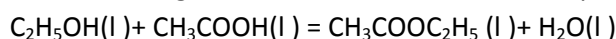
[35,13 kJ/mol; 74,11 kPa]

4. Molární hmotnost kapalné látky A je 186 g/mol a hustota při teplotě 300 K 1,2 kg/dm³. Jaká je hodnota změny Gibbsovy energie 10 molů této látky při změně tlaku z hodnoty 100 kPa na tlak 20 MPa za konstantní teploty 300 K?

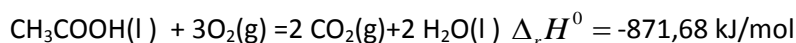
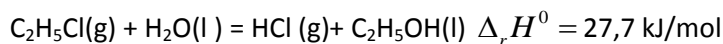
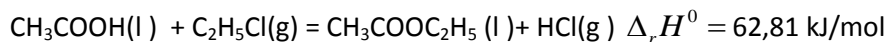
[31 kJ]

Varianta B

1. Vypočítejte jaké teplo se musí přivést do chemického reaktoru nebo z něj odvést, aby 5 molů ethanolu zreagovalo v reaktoru za konstantní teploty 25 °C a tlaku 101,325 kPa podle reakce

K dispozici jsou standardní reakční enthalpie při 25 °C a tlaku 101,325 kPa pro následující reakce

[175,5 kJ ($\Delta_r H_m = 35,1 \text{ kJ/mol}$)]

2. Vypočítejte, o kolik se musí v jedné nádobě za konstantního tlaku 300 kPa zvýšit teplota 2 molů vodíku z počáteční hodnoty 400 K, aby změna entropie měla stejnou hodnotu jako změna entropie v jiné nádobě při smíchání 2 molů vodíku se třemi moly kyslíku za konstantní teploty 400 K a konstantního tlaku 300 kPa. Jaká je hodnota změny Gibsovy energie v případě vzniku směsi? Hodnota molární tepelné kapacity za konstantního tlaku C_{Pm}^0 u vodíku je 29,4 J/(mol.K).

[o 243,8 K na 643,8 K; (změna $\Delta S = 27,98 \text{ J/K}$); ΔG při vzniku směsi je -11,19 kJ]

3. Na kapalnou vodu je působeno tlakem 200 MPa. Při jaké teplotě bude voda za tohoto tlaku tuhnout? Molární enthalpie tuhnutí $\Delta_{\text{tuhnutí}} H_m$ čisté vody je (- 6) kJ/mol. Hustota kapalné vody je 1 g/ml, hustota ledu 0,9167 g/ml. Hustoty i enthalpii tuhnutí pokládejte za konstantní. Využijte znalost normálního bodu tání.

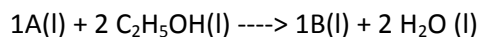
[258,66 K, tzn -14,5 °C]

4. V uzavřeném adiabatickém chemickém reaktoru o konstantním objemu se nevratnou chemickou reakcí vyprodukovalo teplo 20 kJ, které způsobilo nárůst teploty z 20 °C na 46 °C. Vypočítejte změnu entropie systému při uvedeném ději. Předpokládejte konstantní tepelnou kapacitu.

[65,4 J/K]

Varianta C

1. Z tabelovaných údajů vypočítejte při 25°C reakční entalpii reakce

Vše je při teplotě 25°C. První sloupec tabulky obsahuje slučovací entalpie, třetí spalné entalpie.

<i>Látka</i>	$\Delta_{sluč} H^o (298.15 K)$	C_{pm}^o	$\Delta_{sp} H^o (298.15 K)$
	$kJ.mol^{-1}$	$J.mol^{-1}K^{-1}$	$kJ.mol^{-1}$
A (l)	-180	95	
B (l)	-330	28,0	
C ₂ H ₅ OH(l)		73	-1409
H ₂ O (l)	-286	75	
CO ₂ (g)	-393		

Kolik tepla se uvolní/spotřebuje při reakci za teploty 25°C, jestliže zreagují 3 moly ethanolu se stechiometrickým množstvím látky A?

[-252 kJ/mol; uvolní se 378 kJ]

2. Vypočítejte změnu entropie při zahřátí a expanzi 0,3 kilogramů kyslíku z teploty 300 K a objemu 1 dm³ na teplotu 500 K a objem 2 m³. Hodnota molární tepelné kapacity za konstantního tlaku C_{pm}^o pro kyslík má hodnotu 32,8 J/molK. Kyslík se chová jako ideální plyn.

[710 J/K]

3. Teplota varu čistého diethyletheru při tlaku 39 kPa je 10°C. Hodnota molární výparné enthalpie $\Delta_{výp} H_m$ je 27,5 kJ/mol. Jaká je hodnota rovnovážného tlaku páry nad kapalinou při teplotě 25°C? Předpokládejte ideální chování, teplotně nezávislou hodnotu výparné enthalpie a zanedbatelný molární objem kapalné fáze v porovnání s fází plynou.

[70,2 kPa]

4. Vypočítejte změnu entropie při přechodu 2 molů ideálního plynu za konstantního objemu z teploty 280 K na teplotu 500 K. Molární tepelná kapacita za konstantního tlaku je dána vztahem $C_{pm}^o = 36,314 + 14 \cdot 10^{-3} T + 2800 / T$.

[47,43 J/K]